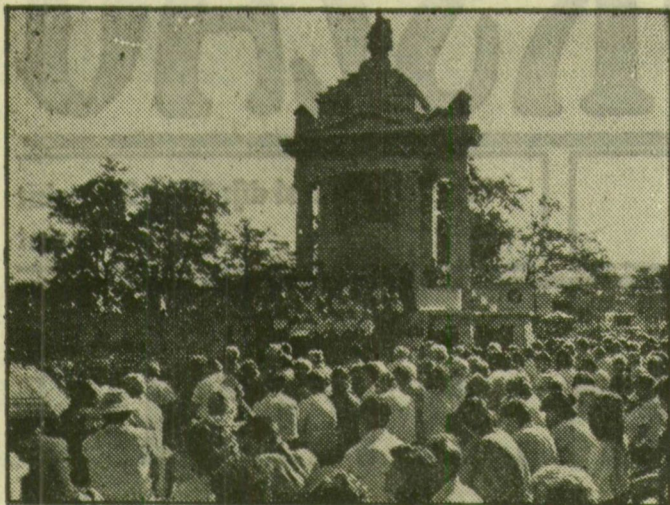

(Folytatás az 1. oldalról.)

Számos érdekes rendezvény — rockkoncert, erdélyi és hazai néptáncsoportok műsora, lovasbemutató, helikopteres játék — kínált érdekességet a vastag pénztárcával rendelkezőknek; s ülést tartott (Szűrés Máttyás elnök vezetésével) az Ópusz-

taszeri Történelmi Emlékbizottság is. Sajnálatos dolognak tartották — mert az is —, hogy a lengyel kivitelezőkkel még mindig nem sikerült megegyezni a Feszty-körkép restaurálásának mértékéről. Meglehet, hogy a körkép (az előzetes várakozásokkal ellentétben) 1995-re nem készül el.

Zász(l)ózat

1983-ban, amidőn először mutatták be az „István, a királyt” a szegedi szabadtérin, politikai funkciója volt a Himnusznak. Tett volt több ezer ember előtt eljátszani, s élelni.

Úgy tűnik, a rendszerváltással megváltozott a Himnusz és a Szózat éneklési

rendje is. Az ópusztaszeri ünnepségen például — pár órán belül — kétszer énekeltek el a Himnusz is, a Szózatot is az egybegyűttekkel; bár ez utóbbi nem is volt igazán hasznontalan, hiszen a Szózat dallamát — ismert okok miatt — kevesen ismerik.

Az Árpád vezérünket ábrázoló emlékmű környékén 35 darab piros-fehér-zöld zászlót számoltam meg. Húsz kicsit, 13 nagyot; egyet a színpadon, egyet pedig az emlékmű tövében. Ez pontosan harmincöt.

Biztosan vannak olyanok, akik csak most ismerkednek a Szózat hangjaival, s a magyar zászlóval. Mégis: úgy tűnik, átestünk a piros-fehér-zöld ló túldolárlára.

(sandi)

Repülni jó...

... és ezen az ünnepen lehetett is. A Rotor Gm. jóvoltából, kiknek helikoptere hét teljes percen át röptette az emlékparkot övező szikes pusztá felett. A kíváncsiságokat, akik felülről is szeretnék volna látni a mezőket. Csak bátorság, és némi anyagi jellegű beruházás kellett mindehhez. A felnőtteket ugyanis ezer a 12 éven aluli gyerekeket pedig 500 Ft-ért vitték a felhők közelébe a leleményes vállalkozók. S hogy megért-e? A fuvarozóknak saját bevallása szerint igen. Tapasztalataim — a 7 percenkénti indulás ellenére 1 órát is kellett a frissen fizetőknek várniuk — ugyanezt támasztják alá. S a repülőknék? Arcukat figyelve azt kell mondanom: nekik is.

Az emlékparkban felállított „pártisátrák” közt sétálva találkoztam az SZDSZ parlamenti képviselőjével, Hodosán Rózával. Hosszabb beszélgetésre nem készülttem, csak egyetlen kérdést tettem fel neki: mit gondolt augusztus 20-án, egy órával dél előtt, Ópusztaszer földjén taposva, az ünnepről?

— Augusztus 20-a egyike

Gyalog a sátoroson

Árpi bácsi, az Elnök Úr

Helikopterrel érkezett, elmondta első ópusztaszeri beszédét, majd kísérőivel elindult a sátoroson. Dr. Göncz Árpád, a harmadik magyar köztársaság első, négyéves időszakra megválasztott elnöke a „kínálat” szerint először a Szegedi Erdély Kör sátorját kereste fel. A kormányörök igazán nehezen tudták helyet biztosítani neki, hisz egy holland házaspár éppen széki varrottást próbált, s a csíkszeredai fazakak előtt is vásárlásra kész és vásárlásra vadászó tömeg álldogált. A Székely Himnusz-nak is keletje volt, így a délelőtti órákban a szomszédos, pártok fölállította sátrakkal igazán versenyképesnek bizonyult az Erdély Kör ünnepi kínálata. A tárgyak, mint alkalmi szentségek, hosszú távú bizonyítékai lehetnek az együvé tartozásnak, attól függetlenül, hogy a falra, a konyhaszekrénybe, a láda fiába avagy ünnepi ruha-összeállításba kerülnek...

E gondolat jegyében köszöntötték Göncz Árpádot a Szegedi Erdély Kör vezetői, majd — emlékképpen — átnyújtottak neki egy csíkszeredai kerámiát. S amikor egy tréfás megjegyzéssel (Hogy ezek a „románok” milyen jól tudnak magyarul...) oldotta a túl ünnepélyes hangulatot, a huncutul mosolygó első embertől bátorkodtam megkérdezni:

— Árpi bácsi, tudtommal hitezer erdélyi kérvénye vár a kettős állampolgárság szentesítésére, s csak az államfő kézjegye hiányzik a várva várt folyamat beindításához...

— Hogy mennyit fogok aláírni, még nem tudom, arról viszont biztosíthatlak, fiam, hogy a minap ezer kérvényt már aláírtam.

— Senki sem kapott értesítést.

— Szabadságok ideje van, lassabban forog a gépezet kereke.

— Újabb kérvények nem kerültek az íróasztalára?

— Ugyanezen oknál fogva, nem. Különben szombaton Székesfehérvárott pontosan száznegyvenöt hasonló kérvényt írtam alá.

— Ezek szerint amennyiben itt, a sátor alatt talál és kérvényekkel várjuk, megszületett volna a döntés?

— Bizonyára... — hagyta nyitottan a kérdést az egykori kiskisgazda, a Bibó-tanítvány, és -munkatárs, a börtönlakó, az agrármérnök, a szabadúszó, az SZDSZ-alapító, az író és írószövetségi elnök, majd elindult az MDF, az SZDSZ a Fidesz és a szocialisták sátrai felé...

Pataki Sándor

Családi ünnep

a három kitüntetett ünnepnek, melyekre én így gondolok, március 15-tel és október 23-ával együtt. A mai ünnepet nagyon sokáig nem szerettem, nem szerettem, ezért rendre elmentem a budapesti központi megünneplés elől. Magamba vonultam, vagy szűk családi körben tartottam csendes ünnepet. Már amennyire szűk körnek ne-

vezhető a családnak, hiszen tizenketten vagyunk testvérek. Mégis, mindig tudtunk időt szakítani a találkozáshoz, István nevű testvérem névnapján. Ilyenkor, főleg szüleim tanítása és vallásos nevelési elveik miatt, a családi asztal mellett az első királyra, Szent Istvánra, munkálkodására is emlékezünk.

C. J.

Szent István útja Pusztamérgesen

„Isten gondoskodott arról, hogy a föld minden embert eltarison, ám az anyagi javak elosztását az emberekre bízta.” — mondotta Gábor Imre bordányi esperes vasárnap a pusztamérgesi templomban, ahol istentisztelettel köszöntötték — a kereszténydemokraták, a kiskisgázdák, s a község lakossága — Szent István ünnepét. A több száz érdeklődő a szentmise után a templommal szemközti művelődési házba vonult át, ahol az üllési Főnő együttes néptánc kamaracsoportjának bemutatója után Harrach Péter, a Kereszténydemokrata Néppárt elnökségi tagja tartott ünnepi beszédet. „A pártevezetés nagy történelmi kísérlete megbukott” — szögezte le. A nép úgy döntött, hogy keresztény, nemzeti és demokratikus értékeket választ; ilyen kormányt juttatott hatalomra.

„Keresztények vagyunk és demokraták” — mondotta a szónok, s hozzátette: az a céljuk, hogy a társadalmat keresztény módon, a keresztény erkölcsi értékeknek megfelelően szolgálják. A kereszténydemokraták számára legnagyobb érték az ember.

Megszoktuk, hogy a kormánypartok rendezvényein mindig támadás éri a sajtót. Nem történt másként Puszt-

amérgesen sem. A KDNP vezetője is megtámadta az újságírókat — persze csak a pestieket, mivel ők nem voltak jelen —, s azt hangsúlyozta, hogy a kormány toleráns velük szemben; nem küldi el őket, megvárja, míg kitermelődik egy új újságíróréteg. „A szélsőséges liberalizmus ellentétes a keresztény értékekkel” — mondta Harrach Péter.

A pusztamérgesiek Hasznos Miklóst, a KDNP országgyűlési képviselőjét várták körükbe, ám ő amerikai útja miatt nem tudott részt venni az ünnepségen. Noha több ízben is hangzott a kicsiny parlamenti párt szónoka, hogy nem kívánja Szent István ünnepét kihasználni pártja népszerűsítésére, óhatatlanul is ez történt.

Amidőn Pusztamérgesre érkezünk, a főutcán a „Tolbucin” nevet pirossal áthúzza találtuk. Nem véletlenül. Ez utca ugyanis viszszerterte eredeti nevét: augusztus 20-át használták ki a pusztamérgesiek arra, hogy főutcájukat Tolbuhin marsallról Szent István király útra kereszteljék — vissza.

S. I.

Somogyi Károlyné felvétele

Rádiófelex

SZÁZHATVAN MAGYAR A SIVATAGBAN. Hétfőn hajnaiban Bagdadból Ammanba indult a magyar kolónia — tájékoztatta az MTI-t a Külügyminisztérium illetékes. A mintegy 900 kilométeres út sivatagon át vezet a jordán fővárosba, ahonnan a tervek szerint két Malév-különgép hozza haza őket. A Kuvaitból vasárnap reggel hazaindult 149 magyar állampolgárhoz Bagdadban még 14-en csatlakoztak. (MTI)

ÜBÖL-FEJLEMÉNYEK. Richard Cheney amerikai védelmi miniszter hétfőn Abu-Dihabiban bejelentette, hogy az Egyesült Arab Emírségek vezetőivel megállapodott: oda is amerikai katonai alakulatok érkeznek a Szaúd-Arábia elleni esetleges iraki agresszió visszaverésére. Közölte, hogy már el is indultak az első amerikai alakulatok az emírségekre. Tudomása szerint arab katonai egységek is érkeznek majd az amerikaiak mellé, de azok összetételéről és létszámáról nem tájékoztatott. Ezzel egy időben az iraki hatóságok ultimátumot intéztek a Kuvaitban levő külföldi diplomatakhöz. Felszólították őket, hogy péntekig zárják be hazájuk kuvaiti képviselőit. A határidő lejártá után Irak a Kuvaitban levő diplomatakat „egyszerű” külföldi állampolgároknak fogja tekinteni, akiknek nem jár diplomáciai védelem — hangsúlyozta a hétfőn közzétett bagdadi közlemény. Az INA iraki hírgyűnkötség beszámolt arról, hogy az irakiak tömegesen jelentkeznek önkéntesnek. Csak a fővárosban másfél millió ember lépett be a népi hadseregbe, amelyet az állandó hadsereg mellett Kuvait lerohanása után állítottak fel újra. A CBS amerikai televíziós társaság értesülése szerint Irak megkezdte az amerikai állampolgárok elszállítását a stratégiai fontosságú létesítményekhez. A CBS úgy tudja, hogy legalább négy ilyen létesítményhez — egyebek mellett vegyi üzemekhez — vittek amerikaiakat. Londonban a brit külügyminisztérium azt közölte, hogy az iraki hatóságok ismeretlen helyre szállítottak újabb nyolcvankét brit állampolgárt a kuvaiti Regency Palace szállodából. A francia külügyminisztérium hétfőn hasonló hírt közölt: eszerint további hat francia állampolgárt hurcoltak ismeretlen helyre az irakiak. Az egyik francia rádióadó arról számolt be, hogy egy Irakban dolgozó francia állampolgár hétfőn telefonon fel tudta hívni a feleségét, akinek elmondta, hogy Bászra iraki olajkikötőbe viszik tűznak. A feleség szerint férjét erővel kényszerítették a telefonálásra az iraki hatóságok, hogy „pszichológiai nyomást gyakoroljanak az Irakban és Kuvaitban levő külföldiek hozzátartozóira”.

MAGYAR EMLÉKMŰ MEGGYALÁZÁSA SZLOVAKIA-BAN. Magyar hősi emlékművet gyaláztak meg ismeretlen tettesek a nyugat-szlovákiai Szencen, Szenci-Molnár Albert szülőfalujában. Az emlékművet 1942-ben állították. Egy kuruc vitéz és egy első világháborús magyar honvéd szobra mellé márványtábla került, „1914–1918” és „1939” évszámjelzéssel. A felszabadulás után az 1939 mellé odaírták az 1945-ös évszámot is, és azt tervezték, hogy egy másik táblán Szenc lakosai közül az összes második világháborús áldozat — a katonák mellett a munkaszolgálatosok és az elhurcoltak — nevét feltüntetik. Ebből azonban nem lett semmi. Az emlékművet ledöntötték, majd elásták. Csak tavaly decemberben, a csehszlovákiai forradalom után került ismét eredeti, méltó helyére. Vasárnap reggel a két katonaalakon trágár rajz, az 1914–1918 feliratú táblán pedig vörös festék éktelenkedett. Az 1939–1945 évszámjelzés mellé pedig odaírták angolul, hogy „Szlovák Állam”. Az emlékmű lépcsőjén németül az volt olvasható, hogy „magyar kutyák”.

ÜTKÖZET AZ ÖRMÉNY—AZERI HATÁRON. Valóságos ütközet zajlott le az örmény azerbajdzsáni határon. A vasárnapi csatározásnak előzetes jelentések szerint két halottja és tucatnyi sebesültje van — közölte hétfőn a TASZSZ a szovjet belügyminisztérium válságtábjának adataira hivatkozva. Vasárnap reggel örmény fegyveresek — egy hegycsúcsban kialakított tüzfészkekből — aknavetőkkel és gépfegyverekkel támadást intéztek egy autóbussz ellen az örmény határ közelében fekvő Juhari-Aszkipara azerbajdzsán falu térségében. Egy rendőr és egy nő életét vesztette, négyen megsebesültek. A több száz örmény fegyveres később tűz alá vette Juhari-Aszkipara házait, továbbá két másik azerbajdzsán falut. Jégelhárító ágyúból is lövéseket adtak le. A szovjet belügyi alakulatok két páncélozott szállító harcjárművet küldtek az azerbajdzsán falvak felmentésére, de az örmény fegyveresek tülerőben voltak és bekerítették a falvakat. Több óráig folyt az ütközet: öt belügyi katona és rendőr megsebesült. Polgári áldozatokról és az örmény fegyveresek veszteségeiről nem érkezett jelentés.

LENGYEL VONATSZERENCSETLENSÉG. Hétfőn reggel súlyos vasúti szerencsétlenség történt Lengyelországban. Varsó határában a Szklarska Porebából érkező személyvonat legutolsó szerelvényébe hátulról belerohant a Prágából a lengyel fővárosba tartó Szilézia expressz. A személyvonat az ütközés pillanatában tizenöt, az expressz száz kilométeres óránkénti sebességgel haladt. A szerencsétlenségben a személyvonat utolsó vagonja teljesen összezúzódott. Tizenöt személy a helyszínen életét vesztette. A hivatalos közlemény szerint mintegy negyven sebesültet szállítottak a varsói kórházakba.

GÉPELTÉRÍTÉS. Jurij Gremitszkij szovjet külügyi szóvivő hétfői sajtóértekezletén közölte, hogy értesülései szerint a géprablók megadták magukat a pakisztáni Karacsi repülőtérén, és sérültek is vannak a vasárnap este eltérített, majd végül Pakisztánban landolt TU-154-es gép fedélzetén. A sebesültek kitérőül, illetve állapotukról egyéb értesülést nem közölt. Az eltérített TU-154-es leszállása előtt szükségállapotot rendeltek el a karacsi repülőtérén, és leállították a légi közlekedést. A Reuter értesülése szerint a pakisztáni hatóságok eredetileg nem engedélyezték a landolást az eltérített szovjet gépnek. Döntésüket megerősítendő járművekkel eltorlaszolták a leszállópályát. A pakisztáni légügyi szervek végül is azért adták engedélyt a leszállásra, mert a gép kapitánya közölte, hogy rendkívül kevés üzemanyaga maradt, és elkerülhetetlen a katasztrófa.

MAGYAR—OSZTRÁK ÁRUFORGALOM. Ausztria 25 százalékkal növelte magyarországi. Magyarország pedig 10 százalékkal bővítette ausztriai áru kivitelét az év első felében — jelentette szombaton a Der Standard című osztrák lap. A Magyarországra irányuló osztrák export értéke 3,9 milliárd schillingre rúgott ebben az időszakban, az Ausztriába irányuló magyar kivitel értéke pedig — schillingben kifejezve — 3,2 milliárdot tett ki. Különösen figyelemreméltó a magyar kivitel növekménye a textilipari és a ruházati termékek, valamint a gépek árucsoportjában.